Posamezna številka stane 30 v.

47 številka. Maribor, dne 13. junija 1919. Letnik XI.

STRAŽA

Naročnina listu: --
Celo leto . . K 12·—
Pol leta . . . „ 6·—
Četrt leta . . „ 3·—
Mesečno. . . „ 1·20
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . „ 15·—
Posamezne številke -- 20 vinarjev. --

Inserati ali oznanila se računajo po 40 vin. od 6 redne petitvrste: pri večkratnih oznanilih velik ---- popust. ----
„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

General Janković se zahvaljuje bojevnikom na Koroškem.

Poveljnik IV. armade Božidar Janković se je poslovil od vojaških oddelkov na koroški fronti s sledečim poveljem: Junaki! V mojem povelju z dne 27. maja poklical sem Vas na oboroženo akcijo proti našim večnim sovražnikom Avstro Nemcem, ki so brez vsakega povoda z naše strani vpadli v koroški del naše domovine. Zapovedal sem, da zmagoslavno, kakor vedno do sedaj, izženete sovražnika iz teh naših krajev in osvobodite naš narod barbarskega, sovražnikovega nasilja. Odzvali ste se, junaki, na moj poziv in povelje z največjo vnemo in požrtvovanjem in to v tej meri, v kolikor sem vam zaupal. Izgnali ste sovražnika ne samo iz naših krajev, ki jih je zasedel, ampak uničili ste ga, popolnoma razbili in pognali v beg in osvobodili in zasedli širne nove pokrajine na levem bregu Drave z važnimi strategičnimi in taktičnimi točkami, ter na tak način še bolje zavarovali našo koroško posest. Zaplenili ste mnogo raznovrstnega vojnega materijala in prisilili sovražnika, da prosi, da zaustavimo našo oboroženo akcijo in da sklenemo premirje, katero se je med tem že sklenilo. Srečen sem, junaki, da vas ob priliki teh bojev pohvalim za vašo veliko hrabrost požrtvovanje, vztrajnost in trdno voljo, da se sovražnika premaga. V prvi vrsti velja moja zahvala onim našim junakom in dragocenim žrtvam, ki so dali svoje življenje ali pa bili ranjeni za svoj narod in domovino in nato ostalim borilcem. Večna slava in trajen spomin medsebojnega priznanja in še enkrat hvala v imenu domovine!

Slava našim junakom!

Da se je na desnem krilu koroške fronte — dravogradski odsek — naše prodiranje tako sijajno obneslo, gre posebna hvala fantom mariborskega, celjskega in tržaškega polka. Ti naši junaki so izvrševali pri naši ofenzivi proti divjaškim Nemcem naravnost čudeže junaštva. Slovensko ljudstvo in cela jugoslovanska domovina jim bo na veke hvaležna. Kako požrtvovalni so fantje mariborskega in tržaškega polka, svedoči dejstvo, da so izjavili, da bodo kljub poteku dobe orožnih vaj še naprej služili dokler ne bo Slovenska Koroška popolnoma zasigurana materi Jugoslaviji. Slava, trikratna slava taki požrtvovalnosti! Omenjamo, da sta mariborski in tržaški pešpolk sodelovala pri osvobojenju Maribora in naših mej na Štajerskem.

Bog živi našo vrlo armado!

Položaj v Prekmurju.

Ljutomer, 12. junija.

Madžari in madžaroni še vedno silovito preganjajo prekmurske Slovence. Oba dušna pastirja v Čerensovcih Čačiča in Haukija so zaprli in ju hudo pretepali. Ker pa je ljudstvo bilo razdraženo, ker bi bilo ob Binkoštih brez službe božje, so se zbali ljudske volje in so ju pripeljali nazaj v Čerensovce. Duhovniki v Belatincih in Cankovi so ušli pred preganjalci čez mejo na Štajersko. Bivši urednik »Novin«, vpokojeni župnik Klekl je komaj ušel divjim madžaronom ki so ga obsodili na smrt. Teden dni se je skrival pri svojih zvestih prijateljih. Okapal je na njivah koruzo in krompir, da ga tako niso mogli zalotiti. Nazadnje se mu je vendar na zvijačni način posrečilo uteči preko Mure. Njegovo mater so strahovito pretepali. Istotako tudi njegova dva uslužbenca. A vendar ga nobeden ni hotel izdati. Župnika v Bogojini (Bača) so zaprli. Poprej so ga še po divjaško pretepali.

Izdajalec, nadporočnik Tkalec, ki je bil prvotno najet od ogrskih grofov, je sedaj sam preganjanec. Ko ga grofje niso več hoteli podpirati z denarjem, je proglasil prekmursko republiko. Tkalec je bil vojaški, dr. Obal (tudi renegat) pa politični veljak prekmurske ljudovlade. Ker sta sama bila prešibka, sta snubila Nemško Avstrijo za pomoč. Ko sta jo imela obljubljeno, pa so prihrveli rdeči madžarski gardisti v Prekmurje in so jima odvzeli oblast. Sedaj so gospodarji Prekmurja Madžari, ki strašno preganjajo naše vrlo prekmursko prebivalstvo.

Ljudstvo že komaj čaka rešitve. Ko je izvedelo, da je mirovna konferenca prisodila Prekmurje skoro do Gotharda in do izliva Lendave v Muro Jugoslaviji, so se od radosti jokali. Ljudstvo trpi strašne muke, a potrpežljivo čaka . . .

Slovenci v Špilju nočejo biti pod Nemško Avstrijo.

Špilje, 12. junija.

Dne 10. junija so se pri slovenskem kmetu na Beliču zbrali zaupniki iz občin Špilje, Račane in Klanjec ter so sklenili protestirati, da se te po večini slovenske občine priklopijo Nemški Avstriji. Besedilo protesta se glasi: »Špilje, Račane in Klanjec so že od nekdaj slovenske občine. V Špilju je še sedaj 65, v Račah 70 in v Klanjcu 75% slovenskega prebivalstva. Tudi gospodarsko smo mi navezani na Jugoslavijo in na slovenske sosede. Skoro vsak posestnik ima vinograde ali druga posestva v Slov. goricah. Drugi pa si hodijo kupovat živila, posebno živino, v mariborsko okolico. Naši kraji preko Lučan in do Ernovža gravitirajo proti jugu, t. j. v Maribor. Če ostanemo res pod Nemško Avstrijo, pomeni to za nas narodno in gospodarsko uničenje. Zatorej kličemo v zadnji uri: Slovenci in tudi velik del Nemcev naših treh občin prosimo in rotimo pariško konferenco, priklopite nas Jugoslaviji! Na Beliču (Willitsch), dne 10. junija 1919. — Sledijo podpisi 16 zastopnikov omenjenih občin.

Protest proti razkosavanju slovenske zemlje.

Odbor Slov. Kmečke Zveze za Štajersko je imel pod predsedstvom drž. poslanca dr. Hohnjeca, dne 12. junija v Mariboru sejo, v kateri je bila sprejeta ta le resolucija: Odbor SKZ z največjo odločnostjo ugovarja zoper grdo barantanje, ki se sedaj na mirovni konferenci v Parizu vrši za našo slovensko zemljo, kakor da bi ta bila blago, s katerim smejo prosto in poljubno razpolagati svetovni mogotci. To je zemlja naših prededov, to je naša zemlja ter tudi mora ostati naša last. Če nam jo kdo siloma odvzame, je to krivica, storjena našemu celokupnemu jugoslovanskemu narodu, ki nikdar ne bo pritrdil in privolil v to, da pride njegova zemlja tujcu v roke, njegovi otroci pa pod italijanski, nemški in madžarski jarem. Jugoslovani ne bomo nikdar več nikomur robovali. Zato zahtevamo v zadnji uri, naj mirovna konferenca kot državne meje med našo državo in Italijo, Nemško Avstrijo in Ogrsko določi resnične narodnostne meje. Na Štajerskem bodi meja potegnjena tako, da bo Špilje in železnična proga Špilje—Radgona s primernim in potrebnim ozemljem ob njej na jugoslovanskih tleh. Prekmurski Slovenci morajo na celem svojem ozemlju vsi do zadnjega postati državljani Jugoslavije. Naj bi se vendar v zadnjem hipu te uboge, od vsega sveta zapuščene Slovence rešilo madžarsko-boljševiške strahovlade. Koroška mora tako daleč postati last jugoslovanske države, kakor daleč sega slovenska zemlja in se razlega slovenska govorica, vsa mora pripadati nam z Beljakom, Celovcem in Velikovcem vred. Ogorčeno ugovarjamo zoper to, da bi Beljak z okolico in Ziljsko dolino prišel pod Nemško Avstrijo, ker bi na ta način izgubili nad 50.000 Slovencev. Z isto odločnostjo in ogorčenostjo ugovarjamo zoper italijansko pohlepnost, ki nam v svoji nezaslišani in neverjetni nenasitljivosti hoče ugrabiti naše morje, našo zemljo in stotisoče jugoslovanskih duš. Niti za pičico ne odnehamo od svoje zahteve, da se nam mora priznati vse naše narodno ozemlje, vštevši celo Primorje s Trstom, Gorico in Reko vred in Dalmacijo z vsemi otoki.

Svečano izjavljamo, da moremo kot trajen mir priznati samo tak mir, ki bi združil v enotno državo vse dele slovenskega naroda. Vsak drugačen mir bi bil krivičen, za naš narod nesprejemljiv in za Evropo usoden, ker bi bil začetek novih, za vso Evropo nevarnih zapletljajev. Pozivljamo vlado v Beogradu in naše zastopnike v Parizu, naj ostanejo trdni, neizprosni in neomajni, dokler se našemu narodu ne izpolnijo vse njegove pravične zahteve.

Seja širšega odbora Slov. Kmečke Zveze.

V četrtek, dne 12. junija, so se zbrali v Mariboru odborniki SKZ k važni seji. Poročilo o političnem položaju je podal državni poslanec dr. J. Hohnjec. Razprava je bila živahna. Udeležili so se je skoro vsi navzoči. Posebno se je ugotovilo, da je neresnična vest, ki jo je razširil »demokratski« poslanec Dolfe Ribnikar v »demokratskih« listih, češ, da hoče uvesti dr. Korošec zopet rekvizicijo za razna živila. Na rekvizicije poljskih pridelkov v naših krajih ni misliti, temveč je mišljena rekvizicija samo v krajih, kjer so židovi in razni verižniki kopičili živila in jih zadrževali, to je: Hrvatska, Banat, Bačka itd. Napravili so se tudi važni sklepi glede strankine organizacije. — Zbor naših vodilnih mož je v imenu cele stranke v posebnem sklepu energično protestiral proti razkosavanju slovenske zemlje. Ta protest prinašamo v posebnem članku. Sprejete so bile po skoro triurni razpravi naslednje resolucije:

I. Odbor SKZ vzame poročilo dr. Hohnjeca kot zastopnika Jugoslovanskega kluba v Beogradu na znanje ter izreka klubu zahvalno priznanje in popolno zaupanje. Odobrava stremljenje Jugoslov. kluba, da razširi stranko z našimi in sorodnimi političnimi načeli po vsem ozemlju jugoslovanske države ter pozdravlja brate Hrvate in Srbe kot politične tovariše in sodelovalce.

II. Odbor SKZ zahteva, naj se čimprej skliče pokrajinski zbor v Ljubljani na zborovanje, katero je osrednja vlada v Beogradu že dovolila.

III. Odbor SKZ z ogorčenjem zavrača demagoška podtikanja našemu voditelju dr. Korošcu, po človeku, ki je bil kot zastopnik meščanov leta in leta za najstrožje rekvizicije. Dr. Korošec je tisti mož, ki je v popolnoma zavožene prehranjevalne razmere vpeljal red in s tem državi neizmerno koristil. Če hoče imeti tudi še nadalje pod državnim

nadzorstvom veleposestnike v Slavoniji in Banatu židovske in nežidovske verižnike z žitom, da ne bodo delali na račun revnih slojev velikih dobičkov z živežem, mu mora biti vsak pošten človek hvaležen. Mi mu izražamo popolno zaupanje in ga pozivljamo da naj z železno roko poskrbi za pošteno upravo.

IV. Odbor SKZ opozarja slov. kmete na potrebo in dolžnost stanovske organizacije. Brez organizacije ni krepke in izdatne obrambe stanovskih koristi. Čim močnejša in številnejša je kmetska organizacija, tem več jamstva nudi za to, da bo krepko branila kmetske koristi, ter dosledno in uspešno uveljavljala kmetske zahteve. Vsako cepljenje kmetskih vrst pomenja zmankanje politične moči kmetskega ljudstva. Zato odločno obsojamo vsak poizkus zanesti razdor med kmetske vrste, kakor to nameravajo socijalni demokratje in v zadnjem času, takozvana Jugoslovanska kmetijska stranka, ki je bila v osveščitev in ojačitev sušičastega liberalizma na kmetih prvega junija ustanovljena v Ljubljani in v kateri se zbirajo nekdanji liberalni mogotci na deželi in razni častihlepni nezadovoljneži. Pozivljemo in vabimo vse kmete na Štajerskem pod svoje v večletnem uspešnem in zvestem boju za naše kmetsko ljudstvo preiskušeno krščansko-narodno kmetsko zastavo ter opominjamo svoje pristaše, naj v vsakem, tudi najmanjšem kraju ustanovijo odbor naše SKZ ter povsod nabirajo člane za našo krščansko, kmetsko stranko.

V. Odbor SKZ izreka »Slov. Gospodarju« in »Straži« svojo zahvalo za odločno in zvesto brambo kmetskih koristi v obče in pa zlasti v zadevi previsoko odmerjenega osebno dohodninskega davka ter izraža svoje začudenje, kako je mogel voditelj Jugoslovanske demokratske na Štajerskem (dr. Vek. Kukovec v celjski »Novi dobi« dne 10. majnika) tozadevno branilno pisavo »Straže« imenovati »satansko delo zoper državno oblast«.

VI. Odbor ZKZ obžaluje, da bodisi vsled skrčenega števila mandatov bodisi iz osebnih razlogov ni bilo vsem nekdanjim poslancem SKZ mogoče, da bi nadaljevali svoje politično delovanje v Narodnem predstavništvu v Beogradu. Tem možem izreka odbor svojo zahvalo in obenem željo, naj vsi in zlasti večletni načelnik SKZ Ivan Roškar še dolgo let v vrstah naše stranke delujejo za dobrobit slovenskega kmeta in za blagor naše ujedinjene domovine.

Ugotovimo!

V 38. števiki našega lista z dne 12. maja t. l. smo javno pozvali dr. Vekoslava Kukovec, da nam tekom osmih dni naznani, v kateri številki »Straže« smo prinesli poziv, naj se ljudstvo upre plačevanju krivičnih davkov, kakor nas je g. doktor obdolžil. Če tega ne stori, ga bomo javno imenovali in prišteli v vrsto tistih ljudi, ki vedoma pišejo neresnico. Danes ugotavljamo, da je preteklo ne samo osem dni, ampak že cel mesec, in g. doktor še ni dokazal svoje neresnične trditve. Iz tega sledi, da . . .

Korošec nas je prodal Srbom!

Tako nam piše neki nemškutar iz bivšega Ornigovega pašaluka in ve cele natančno povedati vsoto. »Za čest miljonov nas je predal . . .«

Ali je pa sploh še bilo kaj prodajati?

Prodajali so nas že stoletja in stoletja bolj kot živino na trgu, prodajali so nas naši prejšnji gospodarji in njihovi pomagači Nemcem za njihove osvojevalne cilje, da slednjič ni ostalo od našega naroda drugega, kakor izžeta in izkrvavela ljudska množica na beraški palici.

Prodajali so nas v prejšnjih stoletjih Habsburžani, ko so nas izročili v roboto in desetino nemškim graščakom, prodajali so našo kri, ko so Slovence pošiljali v vojsko za Nemčijo celo tja na Špansko in Holandsko, med tem, ko nam je doma Turek leto za letom plenil deželo in odvajal ljudstvo v sužnjost.

Odkar se je v Avstriji začelo ustavno življenje pa sploh ni bilo drugega, kot barantanje za naše življenje, kože in premoženje. Od prvih ministrov pa do zadnjega biriča in žandarja je bil vsak uradnik prodajalec ali mešetar naših duš in naše zemlje. Vsi voditelji naše nemškutarije in njihovi pristaši in pomagači od nadutih advokatov pa doli do zašnopsanih oštrijskih kričačev so prodajali naše ljudstvo neprestano Nemčiji. Vsak učitelj, vsaka poštarica, vsak železniški uslužbenec, natakarica v gostilni, prodajalka v trgovini . . . vsi so bili agenti te kupčije.

Slednjič so podili Slovence tako, da ni ostalo skoraj ničesar več. Naša najčilejša kri se je prelila v tujini za nemške vojne cilje, navadno premoženje, kolikor ga že poprej ni izpil krvosez nemškega kapitalizma, je požrla vojna. Sedaj imamo vojne invalide, izdelane, izmučene, bolne mladeniče in može, mladino, ki je rastla v vojni brez primerne hrane in vzgoje, ženske prerano postarele vsled dela in skrbi. Imamo ogromno množino papirnatega denarja brez vsega pokritja, zadolžnice vojnega posojila, razne druge papirje bivše države, katerih nikdo noče in ne more izplačevati. Živinoreja je padla, vinogradi so slabo obdelani, smo brez blaga, brez surovin, sploh skoraj brez vsega.

Tako dolgo so nas prodajali Nemcem, da so nas predali do dobrega. Dr. Korošec nima prodajati ničesar več, k večjemu lahko še reši, kolikor je še mogoče, a to edino le s pomočjo Srbov. Brez združitve s Srbi bi bili mi še v veliko slabšem položaju, kakor so sedaj avstrijski Nemci. Zmagovalci bi nam vzeli vse, poleg tega pa še naložili ogromno vojno odškodnino. Avstrijski Nemci bi pa tudi gledali, da odlože bremena kolikor mogoče na naše rame.

Prodajati torej dr. Korošec nima ničesar več, ker so že vse poprej zabarantali nemškutarji Nemcem, k večjem še lahko reši, kolikor je mogoče.

Dr. Renner je odgovoril . . .

Na mirovne pogoje entente je odgovoril Renner. Stilistično je odgovor slab, dolgovezen, vsebina razvlečena, brez jasnih in krepkih potez. Burian bi ne naredil slabše, Tisza morda celo boljše, Seidler pa ravno tako. Sprememba, katero so naredili dunajski državniki, torej ni velika. Po vsebini se deli na dva dela, dokazuje namreč, da avstrijskim Nemcem ti pogoji kršijo »Heimatboden« in »Lebensnotdurft« (to se pravi, da jim jemljejo zemljo in pogoje za življenje). Potem našteva, da bodo Nemci od 10 milijonov prebivalstva 4 milijone imeli pod sosednjimi državami. V Češki državi sami jih bo okrog 3 milijone. Seveda ni povedal, kako bi bilo mogoče olupiti češko kraljestvo, da bi ti Nemci prišli stran. Češko kraljestvo je namreč kot ogromen kotel. V sredini prebivajo Čehi, ob krajih po gorovju pa Nemci. Dalje se pritožuje, da se madžarski Nemci ne smejo združiti z Avstrijo. Potem ugovarja, da bi morali južno Tirolsko prepustiti Italijanom in slednjič poudarja, da hoče ententa oropati »svobode« in »gospodaskega razvoja« nemško prebivalstvo na Štajerskem in Koroškem. — Je pač težava. Več kot tisoč let so Nemci silili med Slovane, naravno je torej, da imajo na slovenski zemlji mnogo prebivalstva, ki je bilo poslano tja v germanizatorične namene. Te postojanke, ki so bile ustvarjene samo za napad in osvajanje, morajo sedaj izgubiti.

V drugem delu razvija dr. Renner pred nami v najtemnejših barvah sliko nemškega gospodarskega stanja. Dasiravno je mnogo pretirano, vendar moramo pritrditi, da ima tukaj dr. Renner v bistvu prav: gospodarsko stanje Nemcev je grozno žalostno. Čudna je pa njegova zahteva, katero izreče na zaključku: Jugoslovani, Čehi in ne vem kdo še, naj prevzame del avstrijskih dolgov, daje Nemcem surovin za tovarne, živež itd. češ, ker so vsi enako krivi vojske. Torej: Korošec in Kramar sta ravnotako kriva, kakor Stürgkh in Tisza! S takšnimi spomenicami si Nemci ne bodo pomagali.

Vprašanje obnove in vojne odškodnine.

LDU Lyon, 11. junija 1919 (brezžično).

Pri obravnavi nemških protipredlogov v pondeljek zjutraj in popoldne so se pečali načelniki zavezniških vlad zlasti z vprašanjem obnove in odškodnine. Posebne strokovne komisije so že vposlale svetu četvorice svoja poročila o problemih saarske kotline, Alzacije, Lorene, nemških kolonij ter vojaških in pomorskih določb. Izdelati se morajo še poročila o obnovi in odškodnini, o vzhodnih mejah Nemčije, o finančnih vprašanjih ter o ureditvi plovbe po rekah. Razprava o vprašanju, ali se ima Nemčija pripustiti k zvezi narodov, še ni končana. V pondeljek zjutraj je imela sejo teritorijalna komisija, ki ima nalogo, določiti vzhodno mejo Nemčije. Popoldne se je sestala k seji komisija za baltiške pokrajine. Obenem se je sešla v ministrstvu za zunanje posle posebna komisija, ki bo proučevala politične klavzule, pridržane v mirovni pogodbi z Nemško Avstrijo in nanašajoče se na Italijo. Člani te komisije so: Pichon-Francija, Sonnino Italija, Eyre Crewe Anglija in Nelson-Amerika. Podrejen ji je tudi poseben redakcijski odsek, kjer ima vsaka velesila po enega zastopnika.

Slovenci širitè „Stražo!“

LISTEK.

Junak.

(Napisal Ivan Dolinar, župnik-begunec.)

[Dalje.]

Tako so nas došli. Moji spremljevavci so se že veselili: »Danes je bil pa dober plen«. Vendar so bili zelo oprezni.

Ravno smo se naguili navzdol proti Malemu Št. Vidu. Še dobrih pet minut, pa bi bili črez Kreko, kjer je na Mostiču stala nemška stotnija. Predirjali smo že kakih sto korakov navzdol. Tedaj pa zaslišim: »Halo! Dva jezdeca!« Hitro okrenem glavo in vidim za nami vrh klanca dva jezdeca hiteti v najhujšem diru. Poročnik zakriči: »Fertig!« In šest pušk, tri na moji levi, tri na moji desni, se bliskoma naglo vzdigne mimo mene. Samo trenutek, pa bi se hrabra jezdeca s konjima vred valjala v krvi. Junaka pa sta tudi takoj, ko sta zagledala nas, dvignila svoje orožje, karabiner in revolver, vihtela ž njim po zraku in energično klicala: »Ne streljajte! Ne streljajte! Tudi voznik je opominjal: »Ne streljajte! Konji so zelo plašljivi. Zgoditi bi se mogla velika nesreča.«

Nemci niso streljali, in to je bila njihova poguba.

Z veliko bravuro in drzno odločnostjo pridirjata jezdeca do nas. Bila sta poveljnik Malgaj in poročnik Oset. Nemci poskačejo raz voz in se postavijo v vrsto.

Malgaj je presunljivo pregleda in strogo vpraša: »Odkod ste!«

Nemci: »Z Mostiča«.

V tem me spozna poročnik Oset in zakliče: »Glej, župnika Dolinarja peljejo. Včeraj so šentlipškega in šmihelskega, danes pa že tega. Strele salamenske!«

Malgaj: »Kaj imate s tem župnikom?«

»Imamo ukaz iz Celovca, da ga odvedemo na Mostič.«

To ni bilo povsem resnično. Aretirali so me predvsem vsled zatožbe nemčurjev, kakor sem pozneje dognal.

Malgaj: »Na Mostič? Dobro, tudi jaz imam pot na Mostič. Za menoj je srbska patrulja. Počakajte, gremo skupaj in se bomo tam pogajali.«

Bil ni samo drzen in neustrašen, ampak tudi zelo previden. Zakaj tu dva, tam pa sedem mož.

Ker še nikdar nisem bil v enakem položaju in popolnoma neuk vojnih običajev, sem mislil, da imata vrla častnika res kako parlamentarno pot. Pa tudi Nemci menda niso bili modrejši.

Pa smo čakali. Trenutki so minevali počasi, srbske patrulje pa nič in nič. Nemcem so gorela tla pod nogami, postali so nestrpni. Poročnik reče:

»Mi moramo naprej. Saj ni treba čakati patrulje. Če hočeta z nami, pojdita samo.«

Malgaj nato:

»Kaj si mislite? Midva sva dva, vas je sedem. Če bi šla sama z vami in pridejo Srbi, bodo si mislili, da ste naju ujeli. In to vas zagotovim, da vas potem uješeni vse do zadnjega postrelé. Vi še Srbov ne poznate.«

»Na! na! Štiri leta sem bil v vojski,« še na to star vojak »tudi s Srbi«.

»Potem jih pa itak zadosti poznate!« zakliče Oset.

Nemškemu četovodji pa se je menda začelo jasniti v glavi in zato reče precej odločno:

»Na, tega zelja pa jaz ne bom jedel.«

Hotel je reči, da se ne da namazati. Ravno je prišlo gori po cesti par ljudi. Četovodja puško črez ramo in hajd! par korakov neopaženo mimo njih, pa jo je rezal naprej, ne meneč se za druge. Ko je bil že kakih šestdeset ali sedemdeset korakov oddaljen od nas, zakliče Malgaj:

»Gospod poročnik! Ali ne vidite, da četovodja odnaja? Kakšno disciplino pa imate pri Vas, da se lahko eden odstrani, kadar se mu zljubi. Pokličite ga nazaj!«

Zares ga je poklical. Četovodja je okrenil glavo, pa zaničljivo zamahnil z roko in je hitro

Odgovor na nemške protipredloge.

Iz Pariza poročajo dne 10. junija: Šestorica, ki se peča z odgovorom na nemške protipredloge, je svoje delo dokončala. Druge komisije bodo izgotovile svoje delo danes.

Zedinjenje jugoslovanske pravoslavne cerkve.

26. maj je znamenit dan v zgodovini pravoslavne jugoslovanske cerkve. Tega dne so predstavitelji pravoslavne cerkve preglasili upravno edinstvo vseh jugoslovanskih pravoslavnih cerkev. Vsi pravoslavnih tveri namreč vsaka država ob enem tudi cerkveno oblast zase in tako so imeli Srbi v kraljestvu najvišje cerkveno oblast v Beogradu, Bošnjaki v Sarajevu, Banačani in prebivalci banovine hrvaške so bili podložni patrijarhu v Karlovcih, Dalmatinci pa celo pravoslavnemu nadškofu v Černovicah v Bukovini, Črnogorci so imeli svojo najvišjo cerkveno oblast, a Mahedanci so bili razdeljeni. Največji del je bil poslušen bolgarskemu ekzarhu v Carigradu, drugi del grškemu patrijarhu v Carigradu in najmanjši del srbskemu nadškofu. Sedaj so se pravoslavni škofje zbrali na cerkveni zbor, kjer so sklenili ujedinjenje cerkev in sestavili odbor, ki ima naredite primerne korake.

Mrzel curek.

Dunajski »Deutsches Volksblatt« poroča iz St. Germaina, da so poročila iz Celovca napravila na nemško avstrijsko mirovno delegacijo zelo mučen vtis.

Sprejemni pogoji za državno zdravilišče na pljučih obolelih v Topolšici.

Dne 15. t. m. se otvori v Topolšici pri Šoštanju zdravilišče za inicijalne (pričetne) slučaje pljučne tuberkuloze. V to zdravilišče se sprejmejo tuberkulozni otroci od 6. do 15. leta in ženske, pred vsem matere, do 50. leta in to v prvi vrsti bolniki z domovinsko pravico v Sloveniji. O sprejemu določa kuratorij za upravo zdravilišča s sedežem v Ljubljani na podlagi prošnje, ki mora biti opremljena z zdravniškim spričevalom o stanju in natančnem poteku bolezni.

Zdravljenje v sanatoriju traja približno 10 do 12 tednov, vendar se pacijenta lahko že preje odpusti in sicer:

1. Če pacijent prej ozdravi.
2. Če slučaj sploh ne spada v zdravilišče.
3. Ako bolnik zahteva odpustitev.
4. Če se disciplinarno pregreši.

V zdravilišču obstoja enotna dijeta. Oskrbovalni stroški za plačilazmožne znašajo dnevno 30 K, za posebno sobo in ločeno postrežbo pa 40 K. Spremljevalke otrok, ki se pa sprejemajo le samo za kratek čas in od slučaja do slučaja, to je v omejenem številu, plačaje dnevno oskrbovalnino 25 K.

Med oskrbovalne stroške spadajo tudi vsi zdravniški pripomočki in zdravila (Röntgen, zdravljenje s taberkulinom itd.).

Polni plačniki naj pošljejo svoje prošnje naravnost kuratoriju; oni, ki imajo pravico do dajatev iz bolniških blagajn, naj vlože svoje prošnje potom teh; oni pa, ki so plačila le delno zmožni ali sploh nezmožni, naj pošljejo kuratoriju svoje prošnje potom občine, kjer prebivajo in naj dokažejo na podlagi lista o premoženjskih razmerah, da ne morejo plačevati polnih ali celo nobenih oskrbovalnih stroškov.

---

pekal naprej. Še par korakov, pa je za malim ovinkom nam izginil izpred oči. Malgaj je klical za njim: »Strahopetec! Bojazljivec!« Zvečer pa mi je v mestu zaupal: »Ko bi bili vsi tako pogumni kot je bil četovodja, pa bi se nama bila slaba godila.«

Mi smo pa čakali dalje. Trajalo je štiri do pet minut, da je pridirjal tretji častnik poročnik Ludvik. Imel je med potjo malo nezgodo s konjem in se zakasnil.

Minute so tekle počasi. Poveljnik je prestopical s konjem sem in tja, da bi se ne prehladil. Ni pa izgubil Nemcev iz oči. Poročnik Ludvik je drgnil svojega in Osetovega konja s slamo, ki je bila na vozu. Bili so mokri od dolge in iskre ječe. Oset pa je zvesto in krepko držal karabiner v roki.

(Konec prih.)

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. C. g. Blaž Dvoršak, župnik pri Sv. Primožu na Pohorju, je ozdravel in se je vrnil iz mariborske bolnišnice na svojo župnijo. — Preestavljen je č. g. Pečnak Jožef, mestni kaplan v Prežicah, za provizorja v Sromlje. — Č. g. Paulič Peter, kaplan v Hočah, bo dne 1. julija umeščen na župnijo Sv. Jerneja pri Ločah.

Osebna vest. Miha Maček je imenovan sodnim kancelistom.

Izpremembe pri višjem šolskem svetu. Za drugega poročevalca o upravnih in gospodarskih šolskih zadevah pri višjem šolskem svetu v Ljubljani je imenovan dr. Stanko Majcen in za njegovega namestnika vladni koncipist Narte Velikonja.

Razpuščena občinska odbora. Občinski odbor na Kumenu je razpuščen. Za gerenta je imenovan veleposestnik Maks Lamprecht, za prisednike pa veleposestnika Pavel Škerbinjek in Joško Korman ter župnik Gašper Zrnko. Razpuščen je tudi obč. zastop v Gornji Polskavi. Za gerenta je imenovan posestnik Franc Uranjek v G. Polskavi. Za gerenta v Gradiški je imenovan nadučitelj v Sp. Kungoti Alojzij From, za prisednike pa Al. Majcen, Franc Stelcl, Ivan Paulič, Jakob Ogrin, Mihael Požarnik, N. Robnik, Jožef Poznič, Jurij Gril in Miha Pogorelec.

„Nova Doba“ in „Mariborski Delavec“ se zavzemata za hrvatske in ogrske oderuhe, ki trgujejo z žitom. Simpatije so nekaj, kar se ne da narekovati, kar pride iz srca. Če torej slovenske demokrato-liberalce vleče srce k hrvaškim in ogrskim oderuhom, ni to nič novega, marveč nekaj tako starega, kakor je stara zgodovina liberalizma. Pod liberalizmom je vedno cvetelo oderuško odiranje ljudstva. In kdor se je postavil proti takšnemu odiranju, po njem je lopnil liberalec. Tako je liberalec tudi lopnil po dr. Korošcu, ki je hrvatskim in ogrskim trgovcem z žitom in drugimi živili stopil na prste. Ko je dr. Korošec prevzel ministrstvo za prehrano, so vladale v naši državi v tem oziru docela neurejene in skrajno žalostne razmere. Razni prekupci so vso trgovino z žitom in živili vzeli v svoje roke, nakopičili so ogromne količine žita in drugih živil, podraževali jih poljubno in tihotapili preko meje naše države. Krajem v naši domovini in zlasti na Slovenskem pa je pretil glad. Tu je dr. Korošec posegel vmes s krepko roko in začel čistiti smradu polno hlev hrvatsko-ogrskega židovskega oderuštva. Vsak, tudi najbolj zagrizen slovenski liberalec, ki je bil v Slavoniji ali Bački ali Banatu in je tamkaj nakupoval živila, bo potrdil, kako neizmerna korupcija, podkupljivost in goljufivost je vladala v teh krajih. Če je torej dr. Korošec kupčijo z žitom in živili v teh krajih postavil pod državno kontrolo ter jo bo tudi v bodoče obdržal pod to kontrolo, mu vsak ljudski prijatelj mora biti hvaležen. Le demokratu liberalcu to ni prav in zato napada dr. Korošca in trosi o njem laži, češ, da bodo rekvizicije vpeljane tudi v naših krajih. Slovenija potrebuje doveza žita in živil, ne pa rekvizicij. Vsak pameten človek rekvirira tam, kjer je kaj vzeti, ne pa tam, kjer ni nič ali vsaj ne dovolj ter je treba prinesti in dati. Tako bo tudi ravnal dr. A. Korošec in naše in sploh celo jugoslovansko ljudstvo mu bo hvaležno, ker ga bo branil pred gospodarskim izsesavanjem krščenih in nekrščenih židovskih vampirjev. Naše demokrato liberalce pa si bo naše ljudstvo dobro zapomnilo, ker so iztegnili svojo roko in svoj jezik v obrambo ljudskih oderuhov.

Enodnevni tečaj za voditelje katoliških organizacij celjskega sodnega okrožja se bo vršil sredi julija v Celju. Natančen spored se pravočasno objavi.

Dva tečaja. Vinogradniški tečaj priredi kmetijska šola na Grmu dne 20. in 21. t. m. s sledečim sporedom: poletna dela v vinogradih, trtni škodljivci, zeleno cepljenje. Predavanje se prične v petek, dne 20. t. m., ob dveh pop. — Živinorejski in mlekarski tečaj priredi ista šola dne 27. in 28. t. m., s sledečim sporedom: reja molznih krav, krmljenje, molža, mlekarstvo. Predavanje se prične v petek, dne 27. t. m., ob dveh pop.

Poučni tečaj o vzgoji mladine. Mariborsko slovensko žensko društvo priredi dvotedenski poučni tečaj o vzgoji mladine. Predavanja se vrše v risalni dvorani meščanske šole v Reiserjevi ulici in sicer v pondeljek 16., petek 20., pondeljek 23., sredo 25., in petek 27. junija ob pol 8. uri zvečer. Prisrčno vabimo naše članice pa tudi vse naše ostalo zavedno ženstvo. Predava gdč. ravnateljica meščanske šole Antonija Stupca. Predavanja so vstopnine prosta.

Podravska podružnica SPD v Rušah namerava ustanoviti markacijski odsek ter vabi vse gospode, ki se hočejo temu posvetiti, da se pismeno javijo na zgorajšnji naslov.

Zahvala. Konzistorij lavantinske škofije je poslal poverjeništvu za socijalno skrbstvo znesek 10.000 kron za invalide, njih vdove in sirote, kateri znesek je poverjeništvo izročilo komisiji za preskrbo vračajočih se vojnikov v Ljubljani, za kar bodi prečastitemu konzistoriju izrečena najiskrenejša zahvala.

Pevski zbor ustanavljajoče se »Glasbene matice« v Mariboru priredi v soboto dne 21. t. m. ob 8. uri v srebrni dvorani pivovarne Götz svoj prvi koncert. Slavna društva prosimo, da se blagovolijo pri določitvi priredb na ta koncert ozirati. Podrobnosti, kakor tudi program priobčimo.

Prošnje za potna dovoljenja v inozemstvo morajo biti sestavljene tako, da je razvidna neodložljivost in potreba potovanja, ker se sicer rešitev pomembljivih in nezadostno utemeljenih prošenj za potna dovoljenja v inozemstvo zelo vavleče.

Kdo ve kaj izpovedati o kadetnem aspirantu desetniku Ivanu Pavalec, 15. bojne stotnije pešpolka št. 47, ki je pri 11. sočki bitki pri žel. predoru St. Giovanni baje prišel v italjansko vjetništvo dne 21. avgusta 1917. Tozadevna pojasnila se naj blagohotno naslovijo na stariše Ivan in Marija Pavalec v Mariboru, Urbanska ulica 12, za kar prosita in plačata radovoljno vse stroške in tudi trud.

Velik požar v Berolinu. Dne 11. t. m. je izbruhnil v tovarni Daimlerwerke v Marienfeldu velik požar, ki je napravil škode za štiri milijone mark.

Štrajk v Italiji. V Rimu štrajka nad 50.000 delavcev. Med delavstvom vlada radi grozne draginje in pomanjkanja veliko razburjenje. Štrajk se je razširil po vsej Italiji.

Podelitev lekarniških koncesij ukinjena. Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani je izdala naredbo, s katero se do preklica prepoveduje podelitev novih lekarniških koncesij ter prenos že obstoječih lekarn.

Važno za davkoplačevalce! Občinstvo se že sedaj opozarja, da je v osnutek finančnega zakona za tekočo upravno leto sprejeta določba, po kateri bo za vsak davčni zaostanek, ako kljubu opominu ne bo poravnana v določenem roku, kot globo plačal 50% poviška.

Češka ofenziva na Slovaškem. Ker so Madžari kljub ententinemu povelju ponovili na vsej fronti svoje napade, so češko-slovaške čete pričele z ofenzivo, dosegle lepe vspehe ter prodrle do reke Gran. Na Slovaškem je razglašen preki sod.

Madžari napadajo. Po poročilih iz Budimpešte so madžarske čete na Slovaškem zasedle Tisovec, Rožnov, Berdejev (Bartfa) in Kis-Szeben.

Karel Herbst, dimnikarski mojster pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je pri izvrševanju svoje obrti hujskal proti državi in begal ljudi s tem, da jim je pripovedoval, da pripada cel šentlenartski sodni okraj Nemški Avstriji. Radi tega mu je okrajno glavarstvo do daljne odredbe prepovedalo izvrševanje obrti.

Posnemanja vredno. Na gostiji pri Žnartovih v Pletivcu so je od zavednih Slovencev nabralo 40 K za koroške begunce. Obilo blagoslova novoporočencema!

Poročil se je orožniški podstražmojster Martin Podkrižnik z gospodično Evo Jagodič v Slivnici pri Celju dne 4. junija t. l. — Novoporočencema iskreno čestitamo!

Stanovanjska stiska v Celju. Tudi v Celju je pomanjkanje stanovanj vedno bolj občutno, dasi bi se še lahko našlo pri smotreni in dosledni uredbi še dokaj prostora. Gotovo je skrajno krivično, da lahko nekateri meščani stanujejo naravnost za sedanje razmere prekomodno v večsobnih stanovanjih, med tem, ko se mora marsikatera družina stiskati z večjo družino po majhnih luknjah, da, celo deloma po železniških vagonih. Priporočamo stanovanjskemu sosvetu, da pred vsem uradoma ugotovi vsa stanovanja v Celju in okolici in istočasno koliko prostorov je za stanovalce neobhodno potrebnih, oz. ako so stanovalci še sploh upravičeni tukaj stanovati. Tako bi se marsikje dognalo, da se stanovalec mora vsaj malo bolj stisniti v svojem stanovanju, preostale prostore pa dati na razpolago. Na ta način bo lahko magistrat dobil pregled s kolikimi prostori še sploh lahko računa. Prihranilo bi se tudi stanovanjskemu referentu in strankam dosti neobhodno potrebnega časa.

Maribor. Redna seja mestnega sosveta bo danes 13. t. m. ob 17. uri. Na dnevnem redu je obračun za 1919.

Mesar Josip Kirbiš bo imel odslej — dokler prezidava njegove mesnice ne bo gotova — svojo prodajalno za meso v mestni baraki na Nov. Glavnem trgu.

MALA NAZNANILA.

Proda se:

Breja krava mlada, srednje velikosti za K 3500 se proda v Mariboru, Koroška cesta 95. 1076

Čisto lanceno in bučno olje proda. Maj, Viktringhofova ulica 14, Maribor. 1075

Dobro sveže bučno olje večjo množino proda Adolf Kos, Maribor, Glavni trg 4. 1059

Malo posestvo na predaj blizu Maribora, Ivan Dvoršak, Rogoza, pošta Hoče. 1068

Kolje za vinograde cele vagone, ali pa tudi na drobno se prodaja pri parni žagi Melje pri Mariboru. 1065

Gumi-trake za cepljenje trt se dobi pri tvrdki Karl Cimperšek, Šoštanj ob Savi. 964

Kmetovalci pozor! Vsakovrstne poljedeljske stroje, mlatilnice, viteline, žitne čistilnice, mline za sadje in grozdje, preše, slamorezalnice, decimalne tehtnice kakor tudi dobro haloško vino. Franc Kokotec, Spod. Breg pri Ptuju. 1016

LEPO POHIŠTVO za sobo in kuhinjo na prodaj. Ogleda se lahko v Mozartovi ulici 59, Marib. 1027

Povodom prodaje je za ogled v Šoštanju, Štajersko, Jugoslavija velika partija moških oblek prve vrste najboljše blago še od predvojnih časov novo in nošeno, kakor površnih obutev, perilo itd. Pojasnila dá Emil Peunik v Šoštanju. 1041

Hiša in gostilna (Einkehr Gasthaus) 4 orale zemljišča, hlevi za konje v Straži, krasna lega, sobe za tujce, gostilna se zove „zum Neubauer" se proda ali zamenja za kako slično gostilno v Mariboru. Več pove Vincenc Pirš, Fr. Jožefova cesta št. 9. 1062 64

Prasce proda v Šivnici 45, pri Mariboru. 1100

2 moderni ženski obleki, zlata ženska ura, 6 stolov za obednico z mehkega lesa, nova omara, Grajska ulica 22, Maribor, na dvorišču, I. ndstr. 1099

Gostilna na prodaj v kateri so 3 prostori za goste, veliko dvorišče za goste, 1 kuhinja, 2 spalni sobi, klet, vrt, ena njiva, katera meri okoli 1 oral, vse v redu brez popravil. Cena 50.000 K. Studenci, Brežna cesta 59/a, pri Mariboru. 1103

Prodam na veliko lončene pškre in sklede, fino papriko (Rosenpaprika) in kumno J. Uvek, Kamnik, Kranjsko. 1095

Dovoljujem si v svrho točnega naročila priporočati kar najbolje:

Kava, surova
Toaletno milo, prvovrstno,
Cimet
Poper
Muskatni cvet
Roza-paprika, ljubezno-sladka,
Klinčki,
Kumma,
Jajčji konjak
Kumnat-liker,
Anisette-liker,
Vanila-liker
Cesarskohrušov-liker
Poprova meta-liker
Konjak,
Slivovka, stara
Demerara-rum,
Griotte-liker,
Rum
Slivovka
Pelinov cvet

v 1/10 in 35/100 buteljkah — Od skladišča v Mariboru.
Od skladišča v Celju v posodi

Izdaja samo prodajalcem, dokler je zaloga, po zelo nizkih cenah, postrežba zelo točna in nagla. Cimet in poper zmlet, pristnost zajamčena.

Karel Thiel,

Agentura in komisijska trgovina,
Meljska cesta 28.
Trgovsko podjetje ustanovljeno 1908.

Kupujem tudi stare, tedaj snažne konjak steklenice (7/10 in 35/100) po najboljših cenah. 1104

Hiše v Studencih pri Mariboru prodam. Hiša je v dobrem stanju, z vrtom in z vsem gospodarskim poslopjem. Vel se ieve v Studencih 54, Gornja Radvanjska cesta, Maribor. 1097

Hrastovi stebri za plote postavljati in strešna opeka se dobi pri Jožef Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1091

Sveže zagorsko belo apno prodaja Richter, Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 1108

Zajamčeno čisto bučno olje liter K 30. Predajalci dobijo popust. Vpraša se pri M. Bosanac, Grajski trg 1, Maribor. 1106—73

Vila z vrtom in njivo gospodarsko poslopje proda v Selnici ob Dravi, Ida Menar. 1114

Glasovir „marka Toberer", dobro zvenečo, omara za perilo ali knjige se proda v Weberjevi ulici I/II, nad vhodnikom, Maribor. 1109

Dve prasici, lepega plemena sta na prodaj v Perkovi cesti 9, Maribor. 1110

Skoraj nova 4 vrstna harmonika se proda pri hišniku, Gosposka ulica 56, Maribor. 1118—74

Proda se hiša s štirimi stanovanji, njiva in vrt. Limbuška cesta 51, v Studencih pri Mariboru. 1111

Peronospora vinogradne brizgalnice iz pravega bakra (predvojno blago) ter nadomestni deli (gumijeve plošče), razpršilce itd. proda v Urbanijevi ulici 66, Maribor, Weiss. 1089

Fina črna salonska obleka se po ceni proda. Grajska ulica 22, Maribor, na dvorišču, I. ndst. 1087-71

Kupi se:

KUPI SE star še dobro ohranjen gledališki oder. Ponudbe na naslov: Jakob Kolšek, Sv. Andraž, p. Velenje. 1039

POSESTVO ali gostilno od 2 do 4 orale zemlje na spodnji kraj Maribora želim kupiti. Resne ponudbe na SHS poste restante št. Ilj v Slov. Gradcu. 1038

VRECE, sode in steklenice kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, Stajni trg 2, Maribor. 851

Vojaško oskrbovališče v Mariboru kupi večjo množino trdega in mehkega lesa za kurjavo po jako ugodnih cenah. Ponudniki naj se osebno ali pismeno obrnejo direktno na vojaško oskrbovališče, Eisenstr. 16, Maribor. 1054

Kupije se 2—3 ralete, (Stahlrollbalkon), 140/280 z omaro, že rabljene a dobro ohranjene ter štolaže in pulti za mešano trgovino. Ponudbe na V. Gregl, Brežice ob Savi. 1099

Službe:

Strojnika za Dieselov stroj, zanesljivega, trezenega in v popravkih vešča, event. sposobnega invalida sprejme v trajno službo ob popolni oskrbi paromlin J. Zadravec v Središču. Nastop 1. julijem t. l. Ponudbe z zahtevkom plače in popisom dosedanj. službovanja na gornji naslov. 1086

Tesarski polir, ki samostojno in in po načrtih dela, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Oglasi naj se naslové na Anton Jandl, stavbeni mojster, Ljutomer. 1088

Iščem čevljarskega mojstra, kateri potrebuje učenca. J. Škrinjer, Pobrežje, Poljska ulica 8, pri Mariboru. 1112

Deklina za pomoč gospodinjskega dela in katera ima veselje do trgovine se išče za takoj. Plača po dogovoru. Marija Humer, trgovina Polšnik, p. Litija, Kranjsko. 1115

Deklica 16 let stara želi priti za 1 mesec na deželo. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo pod „Prijetne počitnice". 1117

Razpisuje se mesto organista in cerkovnika v Mozirju. Pogoji se izvejo pri župnem uradu. Nastop službe takoj. 1098

Razna:

Pohištvo.

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah

Obrtna zadruga mizarskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.

kupuje tudi vsakovrstni mizarski les. 63

Žitne škope se zamenja za jabolčnico. Več pove iz prijaznosti Janez Golob, Sp. Porčič, Sv. Trojica v Slov. gor. 1113

Vsakovrstno perilo, kakor tudi zavese in ovratnike se prevzame za prati in likati. Tegetthofova ulica 6, nasproti frančiškanske cerkve, Maribor. 1116

Žične mreže za ograje se dobijo pri izdelovatelju Jožef Antloga, Maribor, Sofijin trg št. 1, zraven mestne mostne tehtnice. 1119

KONJ, 8 let star sivec (bolj temne železne barve) 15 3/4 pesti visok, angleške toplokrvne pasme, brez napake, vajen vsake kmetske vožnje, kakor tudi dober dirjalec za kočijo, se zameni za eno plemensko kobilo, če mogoče z žrebetom ali brejo, tudi je lahko starejša; ali pa enake starosti žrebica, katera mora biti vajena pri plugu in v vseh kmetskih vožnjah. Lastnik konja: Franc Jelen, posestnik v Starinovizni, p. Križevci pri Ljutomeru. 1120

V najem se da s 1. julijem hišica z dvema sobama, 1 čumnata, svetlo delavnico (fotografski ateljer) in malim vrtom, Trčaška cesta 28, 300 korakov od mosta. Pismene ponudbe: Dr. Josip Rapoc, odvetnik v Mariboru. 1101

Strojno pletenje in poprava nogavic Valpurga Oman v Mariboru, Solska ulica 4, sprejema dela za strojno pletenje. Sprejema tudi nogavice za podpletenje. Sprejema vsa popravila nogavic iz 3 nogavic ali 4 kratkih nogavic napravi 1 par. Pošilja po pošti vsak dan; veliko priznalnih pisem na razpolago. 1088

Išče se vojnika Jožufa Kodriča iz Rifenberga pri Gorici, rojenega l. 1895, pp. 55. Nabajal se je v ruskem vjetništvu. Ako kdo kaj ve o njem, naj proti nagradi sporoči na naslov. Jožef Kodrič, Maribor, Mozartstrasse 51. 1102

Psa gozdarske pasmi, ki čuje na ime „šipsa", temnorujave barve, velike rasti, nosi ovratnik z mojim imenom, mi je na Tegetthofovi cesti v Mariboru, mož, vateri je sicer poznan, naložil na svoj voz in odpeljal proti Lajterspergu. Dotičnega moža pozivam, da mi nemudoma vrne psa (psico), ker ga sicer sodnijski zasledujem. Kliček, Maribor, Tržaška cesta 3. 1105

V najem se da 1 ali 2 leti pekovska obrt v prijazni vinorodni vasi Pišece pri Brežicah z novo opremljeno in moderno urejeno pekarijo v novo zidani hiši. S pekarijo se odda prodajalno za pecivo in moko, 2 sobi, kuhinja in klet. Pripravno je vse to, da ne more biti boljše za mladega mojstra ali starejšega pomočnika. Resne ponudbe sprejema vdova Terezija Suša, Pišece 46. 1096

Vožnje najme Jožef Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1090

Obleke

od preposte do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja 719

ALOJZIJ ARBEITER,
Maribor, Dravska ulica št. 15, pri starem mostu.

Spodnja in Gor. Savinjska dolina in Slovenjegraški okraj.

Kdor hoče po seni **zidati,** naj si naroči nov patentiran način zidanja, kateri je polovico ceneje; kdor rabi načrte in proračune za stavbe, kdor rabi zidarje, opeko, cement, apno, železnino naj vse to naročuje pri

Dragotinu Korošec,
stavbeni mojster 848
v Zalcu pri Celju.

ŽVEPLO 1064

za vinograde ima na prodaj

Avstrijska družba za promet petroleja,
MARIBOR, Grajska ulica št. 8.

Stavbena pisarna:
FRANJO NERAD,
mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1028

Sanatorij Mirni dom

je spet odprt in sprejema bolnike vseh vrst, kakor tudi okrepčanja potrebne. Zdravljenje, tudi izvrstna hrana pri zmerni ceni. — Pojasnila daje lastnik in vodja **dr. Fran Čeh,** pošta Gor. Sv. Kungota pri Mariboru. 989

Št. 2240/pr. ex 19.9

RAZGLAS

poverjeništva ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

Glasom objave v „Službenih Novinah" br. 45 z dne 20. maja 1919 izdal je komite ministra financ in prometa na predlog gospoda finančnega ministra sledeči odlok:

Izjednači se kurz kovanih kron bivše avstro ogrske države in kovanih srebrnih črnogorskih perpera od 1, 2 in 5 kron v srebra s kurzom dinara t. j. da velja pri naših državnih blagajnah ena srebrna kovana krona ali en srebrni kovani perper en dinar.

V Ljubljani, dne 3. junija 1919.

Poverjenik: Dr. Šavnik, s. r. 1092

POZIV!

Pozivljajo se vse one stranke, ki so svojčas sklenile vojno posojilno zavarovanje da se nemudoma priglase za spremembo istega v

gotovinsko zavarovanje.

Lastna korist veleva vsakemu, naj to brez odloga stori.

Ob enem se naznanja, da se še nadalje sprejemajo **štedilna zavarovanja**, po katerem se vsaka zdrava oseba, poleg docela brezplačnega življenskega zavarovanja trajno zagotovi

3%tno obrestovanja naložene glavnice.

Primer: Stranka naloži in vplača **K 3720·45** a po desetih letih dobi v gotovini K 5000·—. Naložena glavnica se je obrestovala na ta način s 3%. Ako pa stranka umre pred potekom 10 let, n. pr. že **v prvem letu po vložitvi denarja,** tedaj se **takoj** po smrti vlagatelja izplača dedičem ali svojcem **svota K 5000·—** v gotovini, brez vsakega odbitka. Vloženi **kapital se je v tem slučaju obrestoval ne s 3% ampak z nad 33%!**

Pojasnila daje in prijave sprejema:

Osrednji zavarovalni oddelek za Slovenijo,

zaklada za voj. vdove in sirote, v Ljubljani, Frančeve nabrežje 1 s podružnico v Mariboru ter okrajnimi zastopi v Celju, Ptuju, Kranju, Radovljici, Novemmestu, Kočevju, Kamniku, Litiji. 1094

Zahvala.

Za vsa dokaze iskrenega sočutja ob bolezni in povodom smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne soprege, oziroma matere, svakinje in hčere, gospe

Marije Troha

izrekamo vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

V Zavrču, dne 9. junija 1919.

Josip Troha, soprog; **Marička Troha,** hčerka; **Anton Klinc, Marija Klinc,** stariši; **Karol Troha,** svak.

Mesar Jos. Kirbiš v Vetrinjski ulici odda takoj

13 parov vprežnih volov

težkih od 900 do 1200 kg. Zamenja jih tudi za debelo živino. Voli so lepe pasme. Bili so last neke graščine na Hrvatskem.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

v MARIBORU.

Delniška glavnica K 15,000.000. Rezervni fond nad K 4,000.000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Posreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje predujme na vrednostne papirje in blago. Eskontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kredite v vseh oblikah. — Poslovno mesto razredne loterije. 350

Izdajatelj in založnik Konzorij „Straže." Odgovorni urednik Zalokar Stupan. Tisk Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.